

Kijkvragen

Elke student krijgt een eigen kaartje met een kijkvraag uitgedeeld. Om de beurt lees je de vraag hardop voor en vertel wat je in het filmpje zag of hoorde dat hierbij past. Knip de onderstaande vragen uit.

Wat is een burgerberaad volgens het filmpje?

Wie doen er mee aan een burgerberaad?

Wie organiseert het burgerberaad?

Over wat voor soort problemen gaat een burgerberaad?

Waarom zijn de problemen van een burgerberaad geen makkelijke problemen?

Wat maakt de problemen uit het burgerberaad veelkoppig?

Welke mensen of groepen spelen een rol bij deze problemen?

Waarom is het belangrijk dat verschillende mensen meedoen?

Waarom kun je deze problemen niet oplossen met één maatregel?

Wat gebeurt er als alleen de overheid beslist?

Waarom luisteren deelnemers eerst goed naar elkaar?

Waarom is het belangrijk dat mensen met verschillende meningen meedoen?

Iets complexere vragen →

Waarom zijn de problemen in het filmpje voorbeelden van veelkoppige problemen? Leg uit met minimaal twee redenen.

Welke verschillende belangen of perspectieven zie je terug bij een burgerberaad?

Waarom is het belangrijk dat niet alleen experts, maar ook gewone burgers meedoen?

Wat kan er misgaan als je complexe problemen alleen door de overheid laat oplossen?

Welke rol speelt luisteren in een burgerberaad, en waarom is dat belangrijk bij ingewikkelde problemen?

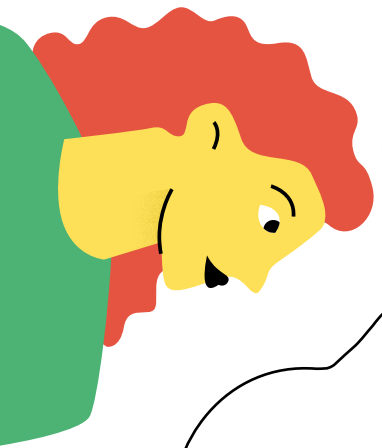
Leg uit hoe een burgerberaad helpt om een probleem beter te begrijpen, zelfs als het probleem niet meteen wordt opgelost.

Waarom kan representatie (wie er meedoet) cruciaal zijn bij het werken aan veelkoppige problemen?

Welke spanningen zie je tussen snelheid van besluitvorming en zorgvuldigheid bij burgerberaden?

In welke mate is een burgerberaad een democratisch instrument voor complexe problemen?

Veelkoppige problemen

Veelkoppig probleem:

Wie heeft hier allemaal invloed op, en wie niet?	Wat weet ik al?	Voor wie is het een probleem?	Wat maakt het ingewikkeld?
Wie zijn betrokken?	Welke vragen heb ik?	Welke problemen hangen hier aan vast?	Wat gebeurt er als je maar één kant probeert op te lossen?
Wat zijn de merkbare gevolgen van het probleem?			

Speech beoordeling

Onderwerp:

Namen groepje:

3 punts-score Kruis hier onder aan wat van toepassing is.	Hmmm...er klopt nog iets niet.. 	Yeah! Lekker bezig! 	FAN-TAS-TISCH!
Het is duidelijk wat het probleem is			
Het is duidelijk waarom het probleem veelkoppig is			
Het is duidelijk welke rol er door wie gespeeld word			
Er zijn drie inhoudelijke vragen gesteld over het probleem			
Aantrekkelijkheid van de speech (omcirkel)	Kan sterker	Goed te volgen	Overtuigend en leuk!
Speech binnen 2 minuten?	Ja / nee		

Compliment of tip:

Reclame-spot beoordeling

Democratische spier:

Namen groepje:

Beantwoordt de reclame onderstaande vragen?	Ja	Gedeeltelijk	Nog niet
Wat is deze democratische spier?			
Waarom heb je deze spier nodig?			
Hoe train je deze spier?			
Wie kan deze spier goed gebruiken?			
Welke bekende persoon heeft deze spier?			
Wat levert deze spier je op? (positieve effecten)			

Omcirkel wat van toepassing is

Duidelijkheid van de boodschap	Hmmm...er klopt nog iets niet..	Yeah! Lekker bezig!	FAN-TAS-TISCH!
Aantrekkelijkheid van de reclame	Kan sterker	Goed te volgen	Overtuigend en leuk!
Samenwerking, het groepje:	Werkte goed samen	Verdeelde de rollen duidelijk	Hielp elkaar tijdens de presentatie
De reclame is maximaal 1 minuut	Ja / nee		

Compliment of tip:

De negen gouden regels

1. Stel een goede vraag

Een burger- of schoolberaad begint met een goede vraag. Een goede vraag geeft aan wat het probleem is, maar stuurt niet richting een bepaalde oplossing. De vraag moet open zijn en duidelijk. Dat betekent: geen ja/nee-vraag en geen vraag die al naar één oplossing stuurt. De vraag moet in simpele taal zijn geschreven, zodat iedereen de vraag kan begrijpen. De vraag mag niet te groot zijn, want dan is hij niet te beantwoorden. Maar hij mag ook niet te klein zijn, want dan is het probleem niet ingewikkeld genoeg. En om met een beraad naar oplossingen te zoeken kost tijd, energie en geld. Het moet dus echt gaan over een probleem dat belangrijk is en wat lastig op te lossen is.

2. Vertrouw inwoners/studenten

Uit eerdere burgerberaden blijkt dat 'gewone mensen' heel goed samen tot oplossingen kunnen komen. Mensen die onderzoek hebben gedaan naar burgerberaden, zien dat deelnemers ook bereid zijn om adviezen te geven, waar ze het zelf niet altijd mee eens zijn. Dat komt omdat ze wel goed begrijpen waarom zo'n advies belangrijk is. Voor de samenleving of voor de toekomst of, zoals bij een schoolberaad, voor de studenten en medewerkers op school. Het is belangrijk dat deelnemers ook invloed hebben op hoe het beraad verloopt. Dat ze kunnen meedenken over de agenda, de benodigde informatie én de tijd die nodig is. Inwoners/studenten vertrouwen betekent ook dat de politiek of de schoolleiding zich niet inhoudelijk bemoeit met het beraad.

3. Werk met een gewogen loting

Loting is heel belangrijk voor een goed beraad. Iedereen moet evenveel kans hebben om mee te doen, maar ook moeten alle stemmen gehoord worden. Daarom wordt er vaak gebruik gemaakt van een gewogen loting. Dat gebeurt in twee rondes. In de eerste ronde wordt een grote groep mensen willekeurig gevraagd om mee te doen. Dan komt er een tweede ronde. Er wordt opnieuw geloot, maar dan uit de groep mensen die hebben gereageerd in de eerste ronde. Nu wordt er ook gekeken naar kenmerken van die mensen. Zoals leeftijd, geslacht, opleiding of hoe zij over het probleem denken. Zo lijkt de groep deelnemers zoveel mogelijk op de echte samenleving. Of op alle studenten uit de hele school. Dat noemen we een afspiegeling. Je zorgt hiermee dat alle mensen kunnen meepraten. En niet alleen de mensen die het leuk vinden om hun mening te geven of de populaire mensen.

4. Zorg voor een duidelijk mandaat

Vooraf zijn er altijd duidelijke afspraken gemaakt met degene die de voorstellen van het beraad uit moeten voeren én met degene die de vraag stelt aan het beraad. Die afspraken gaan over:

- wat de opdracht is van het beraad
- wat er met de voorstellen van het beraad gebeurt
- wanneer er wat mee gebeurt
- waar de deelnemers van het beraad rekening mee moeten houden
- wat deelnemers krijgen voor hun deelname aan het beraad

5. Neem de tijd

Een burgerberaad kost tijd. Tijd om het goed voor te bereiden, om deelnemers te loten en om deskundigen te betrekken die wat over het probleem kunnen vertellen. Ook het leren en het gesprek voeren met elkaar, kost tijd.

Hoeveel tijd er nodig is, hangt af van het onderwerp. Maar volgens de OESO (de internationale Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling) zijn vier volledige dagen het absolute minimum voor een goed burgerberaad. En dat geldt dus ook voor een schoolberaad.

6. Betrek de hele samenleving of school bij het beraad

Een burgerberaad of een schoolberaad mag geen mysterie zijn dat achter gesloten deuren plaatsvindt. Iedereen mag weten wat er tijdens het beraad gebeurt, en ook wat er vóór of ná het beraad gebeurt. Dit kan door goede communicatie. De rest van de samenleving, of in het geval van een schoolberaad, de rest van de school, kan zo meedoen met het beraad. Dat kan bijvoorbeeld door directe democratie. Dan stelt het beraad een vragenlijst op die iedereen in kan vullen, en dan kunnen ze de uitkomsten meenemen in hun voorstellen. Zo wordt ook zichtbaar hoeveel steun er is voor bepaalde voorstellen.

7. Zet in op gelijkwaardig overleg

Gelijkwaardig overleg is de kern van een burgerberaad. En dus ook van een schoolberaad. Het gaat er niet om, om elkaar te overtuigen, maar om te luisteren en gedachten uit te wisselen. Zo ontstaat er begrip bij elkaar en kan je tot oplossingen komen. Deelnemers hoeven het niet over alles met elkaar eens te zijn. Ze zoeken wél samen naar punten waar ze elkaar kunnen vinden. Deze manier van een gesprek voeren heet: deliberatie. Onafhankelijke gespreksbegeleiders zorgen ervoor dat iedereen aan het woord komt en dat het gesprek respectvol blijft.

8. Zorg voor informatie en onafhankelijkheid

Deelnemers moeten goede en eerlijke informatie krijgen. Deze informatie wordt samengesteld door onafhankelijke (ervarings)deskundigen. Deelnemers moeten hen zelf vragen kunnen stellen of extra informatie kunnen aanvragen. De (ervarings)deskundigen kunnen verschillende kanten van het onderwerp laten zien aan het beraad. Informatie kan ook bestaan uit teksten, video's of andere vormen. Verder is het belangrijk dat er een onafhankelijke voorzitter is die ervoor zorgt dat alle sprekers evenveel tijd krijgen (zodat alle kanten eerlijk en even veel worden belicht).

9. Haal drempels voor deelname weg

Niet iedereen kan zomaar tijd vrijmaken om mee te doen aan een beraad. Sommige mensen moeten werken, naar school of hebben zorgtaken. Daarom is het belangrijk dat deelnemers een vergoeding krijgen, bijvoorbeeld geld. Maar op een schoolberaad kunnen dat ook studiepunten zijn. Zo wordt deelname mogelijk voor iedereen. En niet alleen voor mensen die makkelijk vrij krijgen van school of werk.

1. Stel een goede vraag

- Staat er met deze vraag echt iets op het spel?
- Is de vraag duidelijk?
- Is het probleem belangrijk genoeg?

2. Vertrouw inwoners/studenten

- Is het onderwerp duidelijk en volledig genoeg of willen het beraad dat bijschaven?
- Welke informatie vindt het beraad nodig om goede aanbevelingen te kunnen doen?
- Vindt het beraad de agenda goed?
- Hebben de deelnemers voldoende tijd of hebben ze een extra dag nodig?

3. Werk met een gewogen loting

- Hoe is er geloot?
- Was het duidelijk dat je je in kon schrijven?

4. Zorg voor een duidelijk mandaat

- Zijn de voorwaarden voor iedereen duidelijk?
- Zijn er duidelijke afspraken gemaakt?
- Weet iedereen wat ie moet doen?
- Wat krijgen deelnemers?
- Wat moeten deelnemers?

5. Neem de tijd

- Is er voldoende tijd?
- Hoe lang duurt het schoolberaad?

6. Betrek de hele samenleving of school bij het beraad

- Is bekend gemaakt dat het schoolberaad er aan komt?
- Weet je waar je meer informatie kan vinden over het schoolberaad?
- Zijn er passende vormen die de medewerkers en studenten van de school betrekken bij wat er tijdens het schoolberaad gebeurt?

7. Zet in op gelijkwaardig overleg

- Komt iedereen aan de beurt?
- Kan iedereen zijn mening geven?
- Hoe doen de gespreksbegeleiders het?

8. Zorg voor informatie en onafhankelijkheid

- Is er een onafhankelijke organisatie betrokken bij het schoolberaad?
- Is er ruimte om vragen te stellen aan de (ervarings)deskundigen?
- Zijn er mensen die de informatie die gegeven wordt controleren?
- Bestaat de informatie uit verschillende soorten bronnen?
(niet alleen tekst, maar bijvoorbeeld ook video's of spellen).
- Is er een informatiepakket?

9. Haal drempels voor deelname weg

- Wat krijgen deelnemers voor hun deelname?
- Waarom willen ze meedoen?

Afmaakzinnen

Democratie werkt pas echt wanneer ik...

Democratie voelt voor mij als...

Democratie wordt sterker als wij...

Democratie begint voor mij bij...

Democratie maakt ruimte voor...

Democratie geeft mij het gevoel dat...

Democratie verandert wanneer jongeren...

Democratie helpt mij te ontdekken dat...

Een burgerberaad is voor mij een plek waar...

In een burgerberaad zou ik willen dat...

Een burgerberaad werkt alleen goed als...

Door een burgerberaad kunnen we...

In een burgerberaad leer je dat...

Een burgerberaad helpt mij te begrijpen dat...

Een burgerberaad maakt beslissingen omdat...

Een burgerberaad laat zien dat gewone mensen...

Samenwerken lukt beter wanneer...

Een goede discussie ontstaat wanneer...

Ik voel mij onderdeel van de samenleving als...

Ik geef mijn mening wanneer ik...

Ik zoek naar balans wanneer ik..

Ik durf ergens voor te gaan staan wanneer ik..

Ik stel moeilijke vragen wanneer...

Ik merk dat ik een compromis kan sluiten als...

Onenigheid leert mij dat...

Een mening vormen lukt beter als...

Democratie Pictionary

Woordenlijst

Knip de onderstaande kaartjes uit en stapel deze per niveau, of door elkaar gehusseld.

1 punt – Makkelijk
(goed te tekenen)

2 punten – Gemiddeld
(nog steeds goed te tekenen,
maar conceptueel)

3 punten – Moeilijk
(abstractere begrippen om
creatief te tekenen)

Stemhokje

Burgerberaad

Maatschappelijk draagvlak

Stembiljet

Discussie

Consensus

Microfoon

Compromis

Beleidsaanbeveling

Vergadertafel

Meningsverschil

Vertegenwoordiging

Groep mensen

Stemmen tellen

Polarisatie

Hand opsteken

Brainstorm

Empathie

Loting / lootjes

Rondetafelgesprek

Toekomstvisie

Politiek gebouw (stadhuis)

Democratie

Spreker/iemand
die iets uitlegt

Luisteren

30 Seconds

Woordenlijst

Knip de onderstaande kaartjes uit en stapel deze per niveau, of door elkaar gehusseld.

Instappers:

Burgerberaad

Democratie

Stemmen

Politiek

Loting

Burgemeester

Inwoners

Debat

Discussie

Compromis

Mening

Vergadering

Ideeën

Oplossing

Uitdaging:

Overleg

Participatie

Inspraak

Adviesrapport

Dialogoog

Panel

Consensus

Voorstel

Onderzoek

Toekomstvisie

Luistervaardigheid

Spreekvaardigheid

Samenleving

Vertegenwoordiging

Vrijheid van meningsuiting

Referendum

Aanhaakzinnen

Let op: enkelzijdig afdrukken

A: Democratie werkt het beste wanneer...

B: ...veel verschillende stemmen gehoord worden.

A: In een democratie is het belangrijk dat burgers...

B: ...kunnen meedenken en meepraten over beslissingen.

A: Een burgerberaad bestaat uit mensen die...

B: ...door loting zijn geselecteerd om een onderwerp te bespreken.

A: Een burgerberaad helpt omdat inwoners...

B: ...meer tijd en informatie krijgen om een mening te vormen.

A: Democratie is sterker wanneer inwoners...

B: ...elkaar respectvol kunnen tegenspreken.

A: In een burgerberaad luisteren mensen...

B: ...naar experts én naar elkaar.

A: In een democratie heeft iedereen het recht om...

B: ...zijn of haar mening te geven.

A: Democratie werkt alleen wanneer mensen...

B: ...ook naar de mening van anderen willen luisteren.

A: In een burgerberaad proberen deelnemers...

B: ...gezamenlijk oplossingen te vinden voor lastige problemen.

A: Democratie gaat niet alleen over stemmen...

B: ...maar ook over meedoen en betrokken zijn.

A: In een burgerberaad telt elke stem...

B: ...even zwaar, ongeacht achtergrond of opleiding.

Aanhaakzinnen

A: Een democratie functioneert beter wanneer burgers...

B: ...goed geïnformeerd zijn.

A: Democratie vraagt van mensen dat ze...

B: ...compromissen kunnen sluiten.

A: Een burgerberaad kan politici helpen...

B: ...door breed gedragen ideeën aan te reiken.

A: Loting in een burgerberaad zorgt ervoor...

B: ...dat verschillende groepen in de samenleving vertegenwoordigd zijn.

A: Een goede democratie beschermt...

B: ...de rechten van minderheden.

A: In een burgerberaad krijgen mensen de kans...

B: ...om beter te begrijpen hoe besluiten worden genomen.

A: Democratie stimuleert mensen om...

B: ...deel te nemen aan het publieke debat.

A: Een burgerberaad werkt alleen goed wanneer...

B: ...deelnemers openstaan voor nieuwe inzichten

A: In een burgerberaad wordt gezocht naar...

B: ...voorstellen die eerlijk en uitvoerbaar zijn.

A: In een goed gesprek binnen een burgerberaad...

B: ...gebruiken deelnemers ook hun Luisterspielen.

A: Democratie wordt sterker wanneer jongeren...

B: ...meedoen, meedenken en meepraten.

Feedback formulier

Student: Datum:

Docent: Onderwerp:

Persoonlijk leerdoel:

Kruis aan waar jij staat in je ontwikkeling. Je docent doet dat ook.

Hé, waar gaat dit over?

Aha, dit herken ik ergens van.

Yes, kom maar op met die feitjesquiz. En met duidelijke instructie lukt het me ook om het uit te voeren.

Ik geef met gemak uitleg erover, snap de samenhang en kan het redelijk zelfstandig uitvoeren.

Laat mij maar vliegen, ik heb het helemaal in m'n vingers. Ik kan mijn vaardigheden en inzichten ook toepassen in andere contexten

Zelfstandigheid

Complexiteit

Toelichting: Zoals inzichten, bemoediging, aansporing en de volgende stap in het leerproces.

Feedback formulier

Student: Datum:

Docent: Onderwerp:

Persoonlijk leerdoel:

Kruis aan waar jij staat in je ontwikkeling. Je docent doet dat ook.

Ik heb geen idee.	Ik heb één idee.	Ik heb veel ideeën.	Ik verbind ideeën tot een groter geheel.	Ik pas ideeën toe in andere situaties.
				
Ik weet het nog niet.	Benoemen Herkennen Reproduceren	Opsommen Begrijpen Toepassen	Gebruiken Verbinden Analyseren	Creëren Concluderen Evalueren

↑
Zelfstandigheid

← Complexiteit →

Toelichting: Zoals inzichten, bemoediging, aansporing en de volgende stap in het leerproces.

Ontwikkellijn 'je uitspreken'

Student: Datum:

Docent: Onderwerp:

Persoonlijk leerdoel:

Kruis aan waar jij staat in je ontwikkeling. Je docent doet dat ook.

Beginner

Niks durven zeggen, bang voor wat anderen vinden. Doen wat anderen zeggen.

Optimaal ontpopt

Een eigen mening hebben ontwikkeld, die ook durven geven en er ook voor durven te staan.

Teveel van het goede

Alleen nog maar eigen mening hebben, niet in staat zijn van mening te veranderen (star). En niet luisteren naar anderen, maar zelf meer aan het woord.

Toelichting: Zoals inzichten, bemoediging, aansporing en de volgende stap in het leerproces.